

Studiehandledning

M0119H

Radiografi VI

15 Högskolepoäng

Röntgensjuksköterskeprogrammet

Hösten 2023

Kursansvarig: Sara Larsson

Tel. 0920- 49 38 41

sara.larsson@ltu.se

Innehållsförteckning

Välkommen till kursen Radiografi VI	3
Pedagogisk grundsyn	3
Kursansvarig och föreläsare	4
Kursöversikt och tidsplan.....	6
Kursens mål	7
Kursens delar	7
Kursens genomförande.....	8
Seminarier	8
1. Simulering	9
2. Läkemedelsberäkning.....	9
3. Akuta hjälpmedel i ambulansen.....	9
4. Akuta patientfall – Undersökningsmetodik.....	9
5. Bildseminarium inom akut diagnostik	9
6. Grupper och grupprocesser.....	9
7. Prioritering av remisser	10
8.Handledning och lärande.....	10
9. Traumateam och tvärprofessionell samverkan.....	10
10. Akut omhändertagande.....	10
11. S – HLR Barn	10
12. Förbättringsarbete	10
Inlämningsuppgifter	11
Verksamhetsförlagd utbildning.....	11
Examination.....	12
Frånvaro	13
Kursutvärdering	13
Canvas och mail	13
Kurslitteratur	14

Välkommen till kursen Radiografi VI

Hej och välkommen till M0119H - Radiografi VI, den allra sista kursen på röntgensjuksköterskeprogrammet. Den här kursen sträcker sig över läsperiod 2, från och med vecka 44 fram till vecka 2 nästa år. Kursen syftar till att öka din förmåga att hantera situationer där akut sjuka/skadade personer är inblandade. Du kommer även att studera röntgendiagnostik och metodik vid vanligt förekommande akut patologi. Den akuta diagnostiken gäller såväl konventionella undersökningar såsom skelett, lungor och buköversikter, men även datortomografi och övriga modaliteter där akut verksamhet kan förekomma. Vidare är syftet att du utvecklar förståelse för din egen och andras roll i sjukvårdsorganisationen och utvecklar ledarskapsförmåga på individ- grupp- och organisationsnivå.

Det här blir din sista verksamhetsförlagda kurs i utbildningen. Du ska nu ut på en 5 veckors lång VFU inom akut diagnostik, alltså på en röntgenavdelning där det finns akut verksamhet. Under en av veckorna ska du hospitera på akuten, IVA och/eller ambulansen.

Två inneveckor är schemalagda för kursen, v.45 och v.2. De innehåller bland annat seminarier, simulering och S-HLR Barn. För att nå kursmålen kommer du att arbeta både individuellt, men även i grupp tillsammans med andra studenter. Din egen aktivitet under kursen är dock avgörande för hur väl du genomför kursen.

Jag ser fram emot denna kurs och hoppas att ni studenter tillsammans med mig ska göra kursen givande och intressant. Jag förväntar mig att vi har en öppen dialog med varandra och att du inte tvekar att kontakta mig vid frågor och funderingar.

Pedagogisk grundsyn

På avdelningen omvårdnad och medicinsk teknik ser vi dig som en aktiv, delaktig individ som tar ansvar för din egen inlärningsprocess. Vår strävan är att du utvecklar ett självständigt lärande, som förberedelse inför din kommande yrkesprofession. Ditt lärande stimuleras av egenaktivitet och i samspel med andra. Din roll är att ta ansvar för din egen inläring och att bidra till ett bra inlärningsklimat. Klimatet ska präglas av öppenhet och en tillåtande attityd för olika åsikter, så att en trygghet skapas i gruppen.

Rollen som lärare är att skapa en inlärningsmiljö med klara mål och studieuppgifter som stimulerar till en djupinläring. En förtroendefull relation och en ömsesidig respekt mellan dig, dina studiekamrater och lärarna, är en förutsättning för ett bra studieklimat. I ett sådant klimat vågar du ställa frågor och får återkoppling på uppgifter och stöd i lärandet.

Kursansvarig och föreläsare

<p>Kursansvarig Seminarier - Läkemedelsberäkning, Akuta undersökningar, Prioriteringar (remisser) S-HLR Barn</p>	<p>Sara Larsson Röntgensjuksköterska Universitetsadjunkt vid LTU</p>	
<p>Examinator i kursen Simulering Seminarium – Traumateam och tvärprofessionell samverkan</p>	<p>Marice Bäckström Röntgensjuksköterska Universitetsadjunkt och doktorand vid LTU</p>	
<p>Inspelade föreläsningar och seminarium – Handledning och lärande Studieuppgift och seminarium - Förbättringskunskap</p>	<p>Liselott Lundvall Röntgensjuksköterska Universitetslektor vid LTU</p>	
<p>Bildseminarium</p>	<p>Johan Kruse Radiolog Universitetsadjunkt vid LTU</p>	
<p>Föreläsning och seminarium – Akut omhändertagande Inspelade föreläsningar – IVA, Anafylaxi</p>	<p>Ulrica Strömbäck Intensivvårdssjuksköterska Universitetslektor vid LTU</p>	
<p>Seminarium (Laboration) – Akuta hjälpmedel</p>	<p>Jonah Senften Sjuksköterska Universitetsadjunkt vid LTU</p>	
<p>Simulering</p>	<p>Fanny Larsson Sjuksköterska Doktorand vid LTU</p>	
<p>Föreläsning och seminarium – Grupper och gruppprocesser</p>	<p>Markys Nyström Psykolog Universitetslektor vid LTU</p>	

<p>Inspelad föreläsning - Akuta skallskador</p>	<p>Helena Nord Ljungqvist Intensivvårdssjuksköterska Universitetslektor vid LTU (Numera pensionär)</p>	
<p>Inspelad föreläsning - Akut buk</p>	<p>Per Lindmark Sjuksköterska</p>	
<p>Föreläsning - Thorax</p>	<p>Örjan Lestander Intensivvårdssjuksköterska</p>	

Kursöversikt och tidsplan

Vecka	Aktiviteter	Innehåll	Inlämning Förberedelser
44	Tisdag 31/10 kl.10.15	Kursintroduktion	Läs studiehandledningen och bekanta dig med canvasrummet inför kursintroduktionen.
	Tisdag 31/10 kl.13.00–16.15	Ulrica Strömbäck föreläser om akut sjukvård och traumatologi	
	Torsdag 2/11 kl.10.15–11.45	Markus Nyström föreläser om Grupper och grupprocesser	
	Fredag 3/11 kl. 8.15-11.45	Örjan Lestander föreläser om thoraxskador	
45	Campusvecka (måndag-torsdag)	Simulering Läkemedelsberäkning Akuta hjälpmedel Grupparbete + presentation Bildseminarium Grupper och grupprocesser Seminarium (prioriteringar av akuta röntgenundersökningar)	Förbered dig inför respektive moment där så behövs. Läs mer i Canvas
46-50	VFU		
50	Fredag 15/12 kl.8.15-11.45	Seminarium –Handledning och lärande	Läs mer om förberedelse i Canvas
51	Måndag 18/12 kl.13.00–16.15	Eget arbete – Grupper och grupprocesser	Läs mer om förberedelse i Canvas
	Tisdag 19/12 kl.8.15-16.15	Seminarium – Akut omhändertagande Traumateam och tvärprofessionell samverkan	
	Onsdag 20/12 kl.8.15-12.00	Seminarium – Grupper och grupprocesser. Kolla TimeEdit för exakt tid för just din grupp.	
1	Onlinetentamen (Tentan kommer att vara öppen hela veckan)		
2	Måndag 8/1	Tentamen - Läkemedelsberäkning	Tentan går via Inspera. Kom ihåg att anmäla dig.
	Campusvecka (Onsdag-fredag)	Simulering S-HLR Barn Seminarium – Förbättringsarbete Seminarium – Grupper och grupprocesser Avslutning och utvärdering	Förbered dig inför respektive moment där så behövs. Läs mer i Canvas

Kursens mål

Målen är specifikt inriktade mot akuta undersökningar och behandlingar inom röntgensjuksköterskans profession och kunskapsområde omfattande patienter i alla åldrar. Vidare är syftet att studenten utvecklar förståelse för sin egen och andras roll i sjukvårdsorganisationen och utvecklar ledarskapsförmåga på individ- grupp- och organisationsnivå. Efter avslutad kurs ska studenten utifrån ett etiskt och professionellt förhållningssätt kunna:

- Tolka och värdera remissinnehåll och prioritering av patienter
- Kliniskt bedöma, prioritera och omhänderta patienter som drabbas av akut sjukdom eller skada
- Genomföra S-HLR Barn enligt senaste riktlinjer
- Visa förmåga att informera och kommunicera med en akut sjuk/skadad patient och med närstående
- Visa förmåga att samarbeta interprofessionellt
- Identifiera och redogöra för vanligt förekommande patologi och bakomliggande patofysiologi hos en akut sjuk/skadad patient
- Redogöra för undersökningsmetodik och bildkriterier vid akut bilddiagnostik samt genomföra vanligt förekommande akuta röntgenundersökningar
- Tillämpa säkerhetsåtgärder samt beakta etiska aspekter, patientsäkerhet och trygghet i samband med akut bilddiagnostik
- Utföra läkemedelsberäkningar samt hantera och administrera läkemedel på ett patientsäkert sätt
- Redogöra för begrepp och teorier gällande ledarskap, grupprocesser, kommunikation och konflikthantering
- Redogöra för organisation och ansvarsfördelning inom av hälso- och sjukvård samt lagar och förordningar som reglerar detta
- Redogöra för pedagogiska och organisatoriska förutsättningarna för lärande, handledning och teamsamverkan i hälso- och sjukvård
- Tillämpa relevanta lagar och författningar
- Identifiera och ge förslag på förbättringsområde inom radiografi
- Identifiera eget behov av ytterligare kunskap för att fortlöpande kunna utveckla sin kompetens

Kursens delar

- Traumatologi
- Akuta sjukdomstillstånd
- Akuta röntgenundersökningar
- Läkemedelshantering och läkemedelsberäkning
- S-HLR Barn
- Simulering
- Teamsamverkan
- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)
- Ledarskap och organisation
- Beslutsfattande, kommunikation och konflikthantering
- Organisationsutveckling och förbättringskunskap
- Lärande och handledning
- Lagar och författningar

Kursens genomförande

Undervisningen och lärandeaktiviteter för att nå kursens mål kommer att ske genom föreläsningar, seminarier, simulering, VFU samt genom egen inläsning från kurslitteraturen. Du kommer att få ta del av föreläsningar inom akutsjukvård, anafylaxi, handledarskap och grupprocesser etc. En del av dessa kommer att hållas live via zoom medan andra läggs ut i Canvas som inspelade videon.

Under campusveckorna kommer du att ha en hel del olika seminarier, simulering samt S-HLR barn. Några enstaka lektioner/seminarier i kursen är även schemalagda via zoom.

Du tar själv eget ansvar över dina inlärningsbehov, dels genom att du studerar kurslitteraturen med kursmålen i beaktande, dels genom att du deltar i alla seminarier som i sin tur är obligatoriska och ofta kräver förberedelser. Under VFU gäller samma sak, du planerar själv din inläring utifrån kursmålen med hjälp av studieplanen som finns i Canvas. I Canvas finns även ett diskussionsforum där ni kan diskutera allt möjligt rörande kursen. Jag som kursansvarig kommer att läsa forumet och eventuellt svara på någon fråga ibland, men i första hand vill jag att ni svarar på varandras frågor och funderingar.

Seminarier

På röntgen möter vi ofta svårt sjuka patienter som har försämrats och av den anledningen bör genomgå en undersökning. Vi möter även en hel del patienter som råkat ut för ett trauma och därför kommer till oss. Som röntgensjuksköterska bör du då känna till olika livshotande tillstånd som kan drabba en patient. Genom att se, lyssna och känna på patienten kan du skapa dig en uppfattning om patientens tillstånd. Vid omhändertagande av traumapatienter jobbar man enligt det s.k. ATLS – konceptet. Det innebär en systematisk undersökning av patienten enligt minnesregeln A-B-C-D-E. Detta sätt att undersöka en patient på kan man med lätthet använda sig av även på svårt sjuka patienter som inte är utsatta för någon typ av trauma. Det är en stor trygghet att som röntgensjuksköterska kunna bedöma patienter enligt denna modell. Du förväntas även kunna omhänderta ett till synes livlöst barn. Du kommer i denna kurs att få träning i detta.

Som röntgensjuksköterska behöver du också till viss mån kunna prioritera dessa patienter samt i samråd med radiologen diskutera bästa möjliga undersökningsmetod. Du förväntas även kunna genomföra akuta röntgenundersökningar och samverka med den personal som ofta följer med dessa patienter. Genom att medverka på kursens praktiska moment kommer du att få diskutera viktiga områden samt träna på prioritering och omhändertagande av akut sjuka och skadade patienter. När det gäller att träna på att utföra de akuta röntgenundersökningarna hänvisar jag till din VFU-placering.

Alla seminarier i kursen är obligatoriska, närvaro kollas!

Momenten 1-7 är schemalagda under den första campusveckan (v.45), momenten 1, 6, 11-12 under andra campusveckan (v.2) och momenten 6, 8 -10 via zoom. Kolla Canvas för mer information kring respektive moment.

1. Simulering: Marice Bäckström och Fanny Larsson

Simuleringarna i denna kurs har fokus på akuta sjukdomstillstånd som kan uppstå hos patienter som besöker röntgen, exempelvis anafylaktisk chock och ischemisk hjärtsjukdom. Akut omhändertagande tränas på simuleringsdockorna.

Läkemedelsberäkning kommer att ingå i detta moment. Simulering ingår båda inneveckorna.

2. Läkemedelsberäkning: Sara Larsson

Detta seminarium ska ses som repetition och förberedande inför läkemedelsberäkningstentan.

3. Akuta hjälpmedel i ambulansen: Jonah Senften

Denna lektion handlar om akut sjuka patienter och tar upp olika akuta hjälpmedel som användas i ambulansen idag, samt hur dessa används ute på olycksplats och då även hos oss på röntgen.

4. Akuta patientfall – Undersökningsmetodik: Sara Larsson

Under första veckan samt under inneveckan ska ni få jobba i mindre grupper kring akuta patientfall och undersökningsmetodik. Efteråt ska ni få presentera ert material åt hela klassen.

5. Bildseminarium inom akut diagnostik: Johan Kruse

Under detta seminarium kommer du att få jobba med främst akuta sjukdomstillstånd kopplat till röntgenbilder. Detta blir i princip en vidareutveckling på de bildseminarier ni hade i våras.

6. Grupper och grupprocesser: Markus Nyström

Introduktion till detta ämne ges i helklass under första kursveckan. Sen kommer ni att jobba i mindre grupper och ha seminarier under båda inneveckorna samt i zoom.

7. Prioritering av remisser: Sara Larsson

Under detta seminarium kommer vi att diskutera akuta remisser och röntgenundersökningar. Fokus kommer att ligga på prioritering av dessa.

8.Handledning och lärande: Liselott Lundvall

Fokus under detta seminarium kommer att ligga på handledning och lärande. Seminariet är tillika en reflektion av er VFU.

9. Traumateam och tvärprofessionell samverkan: Marice Bäckström

Precis som rubriken säger ska ni här få diskutera traumateam och tvärprofessionell samverkan. Även detta seminarium är tillika en reflektion av er VFU.

10. Akut omhändertagande: Ulrica Strömbäck

Patientfall med akuta "situationer" som trauma, blödningar och chock, som vi på röntgen kan tänkas möta ute i vår verksamhet diskuteras tillsammans.

11. S – HLR Barn: Sara Larsson

Under denna lektion kommer ni att få träna på barn HLR, men även åtgärder när barnet satt i halsen.

12. Förbättringsarbete: Liselott Lundvall

Under detta seminarium ska ni presentera ett individuellt arbete gällande förbättringsarbete som ni har jobbat med under kursens gång.

Inlämningsuppgifter

Förbättringsarbete

Syftet med denna uppgift är att du som student ska utveckla din förståelse och kunskap om förbättringsarbete på individ- grupp- och organisationsnivå.

Du ska välja ut ett problem som du själv har varit med om under din VFU som påverkar patientsäkerhet och möjlighet till professionell yrkesutövning. Sen ska du kortfattat beskriva problemet och analysera det utifrån kunskap om organisation, ledarskap och aktuell lagstiftning. Du ska även ge förslag på hur ett förbättringsarbete skulle kunna genomföras för att åtgärda problemet samt reflektera över hinder och möjligheter till att kunna genomföra de föreslagna förändringarna i verksamheten.

Arbetet presenteras i mindre grupper under den andra campusveckan.

Verksamhetsförlagd utbildning inom akut diagnostik

Kursen M0119H innehåller VFU inom akut diagnostik. Du ska sammanlagt göra minst 5 veckor (160 timmar) praktik, 4 veckor på en röntgenavdelning med inriktning mot akuta skelett- och lungundersökningar, men även datortomografi och annat som kan vara akut samt en veckas hospitering på ambulansen, akuten eller IVA (max två dagar/placering).

Innan VFU ska du lämna in din individuella studieplan. Studieplanen tar du sedan med dig ut på VFU och använder den som ett redskap för att uppnå målen. Den ska sedan lämnas in igen efter avslutad VFU.

Efter ca halva praktiken ska en mittbedömning hållas. Numera är även en lärarrepresentant från utbildningen med på denna mittbedömning. Själva slutbedömningen av din yrkeskompetens sker i tvåpart mellan dig och din handledare och ni utgår då från bedömningsformuläret. Detta ska sedan handledaren lämna in i ett specifikt canvasrum.

När det gäller din placering på akuten/IVA/ambulansen vill jag att du skriver en kortfattad sammanfattning om dina dagar. Be sedan din handledare läsa igenom detta samt skriva en egen kommentar som du sedan fotar eller scannar in och därefter lägger in i avsedd mapp i canvas.

Efter avslutad VFU är det schemalagt 2 seminarier där ni kommer att reflektera en hel del om hur det har sett ut på era respektive VFU placeringar. Ett seminarium där fokus kommer att vara handledning och lärande. Det andra seminariet handlar om traumateam och tvärprofessionell samverkan.

Mer information om VFU samt länkar till bl.a. bedömningsformuläret hittar du i Canvasrummet.

Examination

Färdigheterna i kursen examineras och bedöms genom bedömningssamtalet utifrån VFU, men också genom seminarier och en individuell onlinetentamen samt läkemedelsberäkningstentan. Du ska komma förberedd till dessa obligatoriska moment. Betyg som utfärdas för kursen är U eller G. I Canvas finns en "checklista" över vad som mer precist ingår i varje provnummer.

Verksamhetsförlagd utbildning (7,5Hp)

Denna del bedöms utifrån slutbedömningen på din VFU. Hit räknas också seminarierna om handledning och lärande samt seminariet om traumateam och tvärprofessionell samverkan, eftersom ni under dessa seminarier tillika kommer att reflektera över er VFU.

Simulering (1,0Hp)

I detta provnummer ingår 2 simuleringar, ett tillfälle vardera campusvecka.

S-HLR Barn (0,5Hp)

För betyget godkänt här krävs att du har lämnat in intyg för webbutbildningen, att du aktivt deltar i den praktiska delen samt klarar av att utföra barn – HLR.

Tentamen (1,0Hp)

Under vecka 1 (valfri dag och tid under måndag-söndag) är det dags för en individuell onlinetentamen. Denna tenta kan liknas vid en dugga och kommer att vara självständigt, men tidsbegränsad. Frågorna kommer att slumpas från en frågebänk. För betyget godkänt ska du ha minst 90 % rätta svar.

Tentamen läkemedelsberäkning (0,5Hp)

För att få G på denna tentamen bör du ha 100 % rätta svar.

Seminarium (3,5Hp)

I detta provnummer ingår seminarierna inom läkemedelsberäkning, akuta hjälpmedel, akuta patientfall, prioritering av remisser, bildiagnostik, akut omhändertagande samt grupper och grupprocesser.

Inlämningsuppgifter (1,0Hp)

I detta provnummer ingår inlämningsuppgiften om förbättringsarbete samt tillhörande seminarium

För att uppnå betyget G i kursen skall samtliga moment uppfylla kraven för godkänt.

Frånvaro

Frånvaro handläggs individuellt. Har du varit frånvarande vid något av de obligatoriska momenten ska du tillsammans med mig som kursansvarig diskutera vilka inlärningsbehov som måste tillgodoses. Vi kommer då tillsammans fram till hur kunskaperna ska inhämtas eller tillgodoses.

Kursutvärdering

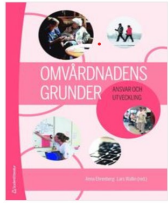
I slutet av denna kurs kommer du att bli erbjuden att utvärdera kursen. Jag ser gärna att du tar dig tid till att göra det, även fastän detta är din sista kurs i utbildningen. För mig som kursansvarig är det viktigt att få veta vilka åsikter som finns angående kursen, både bra och dåliga. Detta för att jag skall kunna utveckla denna kurs (och även andra kurser) för kommande studenter.

Canvas och mail

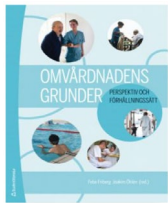
Kolla dagligen både canvas och mail för att bli uppdaterad om det senaste. Det är ju förmodligen inte så att allt material och alla föreläsningar kommer att läggas in i canvas den första veckan, utan kika in där med jämna mellanrum för att se om det har kommit något nytt. Jag kommer säkert även att maila er vid olika tillfällen. Frågor besvaras både per mail och i diskussionsforumet i canvas. Det går även bra att ringa mig, men ingen kommunikation sker via SMS. Har du rent allmänna frågor och funderingar om kursen eller någon föreläsning får du mer än gärna skriva i diskussionsforumet i canvas så att andra kan ta del av det. När du kontaktar oss via mail är det bra om du skriver ditt fullständiga namn samt vilken termin och vilken kurs du går för att underlätta, eftersom det går en hel del kurser samtidigt.

Kurslitteratur

Ehrenberg, A., Wallin, L. & Edberg, A. (red.) (senaste upplaga) *Omvårdnadens grunder. Ansvar och utveckling*. Studentlitteratur.

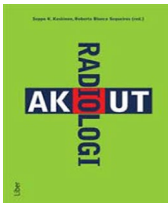

Friberg, F. & Öhlén, J. (red.) (senaste upplaga). *Omvårdnadens grunder. Perspektiv och förhållningssätt*. Studentlitteratur

Heise Löwgren, C. (2022). *Författningshandboken*. Stockholm: Liber.

Det finns en digital version av den tryckta boken som uppdateras fyra gånger om året.

Koskinen, S.K. & Blanco Sequeiros, R. (red.) (2017). *Akut radiologi*. (Första upplagan). Stockholm: Liber.

Akut radiologi beskriver radiologins roll och möjligheter i vårdkedjan för patienter som söker för akut medicinsk sjukdom eller skada. Texten är anpassad till nordiska förhållanden och täcker de vanligaste akuta tillstånd som kräver avbildning eller intervention.

Olsen, L.A. & Hälleberg Nyman, M. (2015). *Säker läkemedelsberäkning: dos, styrka, mängd*. (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.

Svenska rådet för hjärt-lungräddning HLR-rådet (2021). *S-HLR barn: kursbok*. Stockholm: Svenska rådet för hjärt-lungräddning.

S-HLR Vuxen och S-HLR barn finns i en kombinerad kursbok, så denna beställde ni kanske redan i T5. Om inte, så finns den att beställa på länken <https://hlrwebbutik.se/produkt-kategori/s-hlr-barn/>

Wikström, J. (2018). *Akutsjukvård: omvårdnad och behandling vid akut sjukdom eller skada*. (3., [uppdaterade] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Denna bok ger en grundläggande kunskap i det primära och sekundära omhändertagande av traumapatienter. Den tar även upp ett flertal av de skador som kan orsakas av trauma.